

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 13.

LATIN NYELV
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. május 13. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítania magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhet. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végső megoldását (tisztázatot) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázatot! Piszkozatot vagy jegyzeteket, ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

Mire kell figyelnie annak, aki el akarja foglalni Alexandriát?

Caesar el akarja foglalni Alexandriát, vele szemben áll Ganümedész, az egyiptomi csapatok vezére. Ő jól ismeri a várost, és jól tudja, mivel hozhatja Caesart nehéz helyzetbe.

Alexandria est fere tota suffossa¹ specusque habet ad Nilum pertinentes,² quibus aqua in privatas domos inducitur, quae paulatim spatio temporis liquescit ac subsidit.³ Hac uti domini aedificiorum atque eorum familiae consuerunt: nam quae⁴ flumine Nilo fertur adeo est limosa ac turbida, ut multos variosque morbos efficiat; sed eā plebes ac multitudo contenta est necessario,⁵ quod fons urbe tota nullus est. Hoc tamen flumen in ea parte erat urbis, quae ab Alexandrinis tenebatur. Quo facto⁶ est admonitus Ganymedes posse nostros⁷ aqua intercludi.

¹ *suffossa* – lásd *suffodio*; *suffossa* = vmi alatt járatok húzódnak

² *pertineo* (itt) – vezet vhová

³ *liquescit ac subsidit* – *liquesco* 3 (itt) „átlátszóvá, áttetszővé válik”, *subsidit* 3 „leülepszik (ti. a hordalék)”;
liquescit ac subsidit – fordítsd: „áttetszővé válik és megtisztul”.

⁴ *quae* – ti. *aqua*

⁵ *necessario* – adv.

⁶ *factum, -i* n. (itt) – körülmény, helyzet, adottság

⁷ *nostros* – ti. a római sereget

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás	40	
ÖSSZESEN	40	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 13.

LATIN NYELV
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. május 13. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

1. Változtassa meg a következő szókapcsolatok számát (egyes ↔ többes)! (6 pont)

virginis purae
oculos, quos
in familia dulci

2. Képezzen a *felix (felicitis)* melléknévből adverbiumot mindhárom fokban! (3 pont)

alapfok:
középfok:
felsőfok:

3. A *duco* 3 *duxi, ductum* igének mindig csak a megjelölt tulajdonságát változtassa meg! (4 pont)

ducit → indicativusból coniunctivusba
ducimini → többesből egyesbe
duxi → aktívból passzívba
duxerat → perfectumból imperfectumba

4. Nevezze meg a *curro* 3 *cucurri, cursum* ige alábbi igeneveit! (5 pont)

cursus 3 esse
currens (currentis)
cursu
cursurus 3
cucurrisse

5. Nevezze meg a következő mondatokban található igeneves szerkezeteket, és csak az igenevet karikázza be bennük! (6 pont)

Milites arma capiunt urbis defendendae causa.

.....

Hostibus interfectis cives gaudent.

.....

Coloni semper laborare videntur.

.....

6. Sextus intravit domum Marci, ut Marcum iussu Catilinae interficeret.

a) Miért áll az *interficeret* állítmány coniunctivusban? (2 pont)

.....

b) Miért áll praeteritumban? (2 pont)

.....

c) Miért áll imperfectumban? (2 pont)

.....

7. A következő latin szavak mellé írjon 1-1 belőlük származó, a mai magyar köznyelvben használt szót. Milyen értelemben használjuk a magyar szót? (3 pont)

creo 1

civilis 2

lex, legis f.

8. Folytassa a megkezdett sort még 2 elemmel, teljes szótári alakokat megadva! (2 pont)

intellego 3 -lexi, -lectum → intellectus, -us m.

moveo 2 movi, motum → motus, -us m.

sentio 4 sensi, sensum →

video 2 vidi, visum →

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás		40	
II. Feladatsor	1. feladat	6	
	2. feladat	3	
	3. feladat	4	
	4. feladat	5	
	5. feladat	6	
	6. feladat	6	
	7. feladat	3	
	8. feladat	2	
ÖSSZESEN		35	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		75	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		
II. Feladatsor		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: